

Iskolásnak lenni Kolumbiában

Részlet egy ötödikes naplójából...

Kolumbia, Bucaramanga, 2007. március 30.

2006. október 25.-én érkeztem a szüleimmel Budapestről Kolumbiába. Az első hetek a beilleszkedéssel, elrendezkedéssel teltek, majd amikor minden rendben volt, elkezdtem én is iskolába járni.

Itt ún. „keresztfélévesek” a tanévek, vagyis februárban kezdődik a tanév és november végéig tart. Így tehát éppen az utolsó hetekben csatlakoztam be abba az iskolába, amelyikbe hajdanában apukám is járt.

Az iskolában természetesen mindenki spanyolul beszél és nekem is előbb-utóbb meg kell értenem ezt a nyelvet. Az első hetek borzasztóan teltek el. Bent ültem a különböző órákon és a nevemen kívül szinte semmit nem értettem. Mire kicsit javult volna a helyzet, vége lett a tanévnek. A tanévzáró ünnepély az egyik itteni egyetem dísztermében volt, elsősorban azért, hogy kedvet csináljon a továbbtanuláshoz.

Ahogy szinte minden iskolában, a miénkben is három tagozat van, az iskolaelőkészítősök, akik az ovis nagycsoportosoknak felelnek meg („prescolar”), az alsósok, 1.-5. osztály („primaria”) és a felsősök, akik itt már középiskolásoknak számítanak, vagyis a 6.-11. osztály („secundaria”). A „ballagók” talárba és kalapba öltöztek, de nem csak a végzős „nagyok”, hanem a kicsik is, akik elvégezték az előkészítőt.

A tanévvégi szünet tehát december-január hónapokra esett, ami itt „nyárnak” számít. Ilyenkor itt az egyenlítő környékén, pontosabban Kolumbiában, alig esik az eső és jó meleg van, 28-34 fok. A munkahelyek is ekkor engedik el a dolgozókat szabadságra, és a családok is ekkor mennek üdülni – leginkább a tengerpartra.

Február elején kezdődött el az új tanév. Az első hét csak beszoktatás volt minden osztálynak, így akkor nem kellett még egyenruhában menni, és a tanítás is csak reggel 8-tól 12-ig tartott. Ezekben a napokban főleg beszélgetés és játék volt, miközben megkaptuk a beszerzendő taneszközök listáját. A könyvek Kolumbiában nagyon drágák, a tankönyvek ugyanannyiba kerülnek, mint bármilyen más könyv a könyvesboltban, 3-5 ezer Ft. Nekünk három ún. munkatankönyvet kellett megvenni, matematikát, spanyolt és angolt, plusz 10 vonalas és egy négyzetláncos füzetet. Megvettük ezenkívül a többi taneszközt is, színespapírokat, festéket, ragasztót, tollakat, stb. A tantermekben itt nem krétával írnak a tanárok a táblára, hanem filctollal, így mindenkinek 3 táblafilcet is be kellett vinnie. Minden osztálynak kötelező az egyenruha. A tanórákon a fiúk világoskék ingben és sötétkék nadrágban, a lányok fehér blúzban, szürke-kék kockás szoknyában vannak, míg a tornaórán mindenki ugyancsak „egyen”melegítőben vesz részt. Ünnepekre ezenkívül van egy hosszúujjú, fehér „egyeningünk” kék nyakkendővel. Nekem a mindennapos egyenruha viselés természetesen újdonság, hiszen otthon mindig azt vettem fel, amit akartam. Amikor még nem volt kész az én formaruhám, már nagyon vágytam rá, hogy én is végre abban járhassak, mert anélkül kívülállónak éreztem magam. Anyukám örül, hogy egyenruhában járunk, mivel a ruházódásom így lényegesen leegyszerűsödött, és persze sokkal olcsóbb is lett. Az utcán, ha találkozunk egy gyerekkel, rögtön felismerhető, melyik iskolába jár. Biztonsági szempontból, bent az iskolában is, rögtön feltűnik, ha valaki idegen tévedett be, mivel nemcsak a gyerekek, hanem a tanárok is egyenruhában járnak.

Amikor torna óra is szerepel az aznapi órarendben, akkor itt az a szokás, hogy reggel már az iskolai melegítőben megyünk el otthonról és abban vagyunk egész nap. Egy héten kétszer van tesink. Akkor jobbra

csak focizunk az udvaron, mivel nincs tornatermünk, csak egy lebetonozott focipálya két kapuval és egy-egy kosár palánkkal.

A mi osztályunkban 10-en vagyunk, 4 lány és 6 fiú. A tantermekben mindenki külön széken ül, aminek író táblája van. Külön iskolapadok itt nincsenek.

A tanítás a mi iskolánkban reggel 6.45-kor kezdődik és egységesen, mindennap 12.40-ig tart. (A felsősök 6.15-re, míg a kicsik 7.40-re járnak.) Reggel 6.45-kor mindannyian felsorakozunk az udvaron, majd innen vonulunk be a tantermekbe. Mindennap 15 perc ún. „ráhangolás” (devocional) van, amikor is egy üzenetet, kívánságot, tanulságot fogalmaznak meg tanárjaink s ehhez felolvasnak, vagy mi kimásolunk egy-egy idevágó idézetet leginkább a bibliából, mivel ez egy keresztény magániskola. Kolumbiában egyébként minden iskolában – akár világi, akár egyházi -, kötelező a hittan. Mindennap 6 óránk van, így egy héten ez összesen 30 tanóra. Leginkább párban vannak az órák, pl. 2 matek, 2 angol, 2 spanyol. Ez nagyon jó, mert az előző napi tanulás így egyszerűbb, nem kell annyi féle tantárgyra koncentrálni, szétforgácsolódni. Az órák 50 percesek és egy nap csak EGY szünet van, a harmadik óra után. Az 30 perces, és akkor lehet büfézni, enni, inni, ill. az udvaron rohangálni, focizni. Mivel 3 óra szünet nélkül van megtartva, akinek WC-re kell kimenni, bármikor kimehet, és akkor a tanártól kap egy kártyát, ami igazolja, hogy nem csak úgy kilógott az osztályból... Személyszerint nekem borzalmas ez, hogy nincs az órák között szünet. A társaim persze ezt már megszokták, de szerintem én ezt sosem fogom. Valami kis „átállási” rendetlenkedés azért szokott lenni egyegy óraváltáskor, amit a tanárok vérmérsékletüktől függően jó kis kiabálással díjaznak...

Az iskolába tilos bevinni mobil telefont, cserébe viszont, aki telefonálni akar a szüleinek, indokolt esetben az irodában megteheti. Amikor két évvel ezelőtt Cartagénában jártam iskolába egy félév erejéig, ott legnagyobb felháborodásomra a tanárom elkobozta a nagy dicsőséggel bevitt „Los increíbles” (Hihetetlen család) c. képregényes füzetecskémet, mondván, hogy a taneszközökön kívül iskolában másnak helye nincs...

Az iskolai évre minden tanuló kapott egy ún. iskolai határidőnaplót (A5-ös formátumú, spirálozott, keményborítós, tetszetős kivitelű könyvecske). Ebben benne van a legtöbb tudnivaló az iskoláról, a házirend, a nevelési program, a misszió, a célok, a jogok és kötelességek, a fegyelmi vétségek, osztályzatok magyarázata, milyen legyen az iskola tanulója, mik a jelképek, himnuszok (kolumbiai, tartományi, iskolai) teljes szövege, iskolai események, órarend, majd minden hónap minden napjára naptárszerűen egy-egy lap. Hátral címetek, elérhetőségeket, meghívókat (iskolai rendezvényre, fogadó órára stb.) lehet beírni. Osztályzatokat viszont nem írnak ide be a tanárok, s erre nincs is semmilyen ellenőrzőhöz hasonló alkalmatosságunk. Ebbe a határidőnaplóba ír be viszont a tanár, ha nincs kész a lecke, de ide ragasztják be az iskolai üzeneteket is.

A szülői értekezleten megkérte az igazgatónő a szülőket, hogy ha a gyerek otthon hagy valamit, akkor azt ne vigyék utána, mert különben nem tanul belőle...

Az egyik legáltalánosabb büntetés itt, hogy a gyereket kizárják egy napra az iskolából és ebben az a büntetés, hogy neki, saját magának kell bepótolnia az elmulasztott órákat. (Amikor a bátyám egy cartagéniai középiskolába járt, ott akkor is kizárták egy-kettő vagy akár három napra a gyereket, ha a szülő nem vett részt a szülői értekezleten...) A suliban minden hónapban 65ezer peso (kb 6 ezer Ft) a tandíj. Aki nem fizeti be határidőre, 5 ezer peso büntetést fizet. Azért nagyon fontos, hogy a szülők időben fizessék be a tandíjat, mert a tanárok ebből kapják a fizetésüket, és az összeg attól függ, hogy hány gyerek tanul az iskolában.

És hogy milyen tantárgyakat tanulunk? Egy héten van 4 spanyol, 5 matek, 3 történelem, 3 természetismeret, 3

angol, 2 informatika, 2 hittan, 2 tesi, 1 etika, 1 esztétika (rajz), 1 együttélés, 1 kézműves és játék -, valamint 1 osztályfőnöki óra van.

Van még egy tantárgyunk, olvasási projektnek fordítható (Proyecto de lectura), ami arra hivatott, hogy szerettesse meg velünk az olvasást, mert hogy állítólag nagyon keveset olvasunk..., ráadásul a statisztika szerint ha egy könyvben nincsenek is képek, akkor annak a már esélye sincs, hogy valaki is elolvassa... Ebből a tantárgyból az első könyv, amit el kell olvasni: Aventuras en el Amazonas! – Kalandok Amazóniában...

Mind az osztály-, mind az összevont szülőin nagyon nagyon hangsúlyozták, hogy a könyveket ne fénymásolja le senki, mert az nem más, mint lopás, a szerzői jog ellopása. És itt említették meg a zenei ill. mozifilm DVD-eket, CD-eket is...

Ahogy említettem, mindössze 3 tankönyvünk van. A Spanyol nagyon érdekes, egyben van benne az irodalom és a nyelvtan. Ez azt jelenti, hogy egy-egy témának van irodalmi és nyelvtani része is, és úgy váltakozik az irodalom, ill. a nyelvtan óra, ahogy a tankönyvben haladunk. Matematikából rendkívül színes és rajzos a könyvünk, - ötödik osztály ellenére, olyan mint nálunk az elsős-másodikos volt. Talán ezért is, a matek tanárnőnk minden feladatba valami játékosságot csempész. Pl. minden megoldáshoz tartozik egy betű vagy egy szó, és ha helyesen oldottuk meg a feladatot, egy bölcsességet, vagy pl. egy állatnevet kapunk. A feladatnak itt még nem szokott vége lenni. Házi feladatként utána kell nézni a lexikonban, egy-két jellemzőt róla leírni és lerajzolni. Vagyis amit kiszámolunk, az ily módon mindig értelmet kap. Történelemből és természetismeretből nagyon nehéz tankönyv nélkül tanulni. A házi feladatok kérdéseire internetes lexikonokból kerestük ki a választ... Aztán végül kiderítettük, hogy létezik tankönyv is, de nem kötelező megvenni. A szüleim végül megvették, mert enélkül nehéz felkészülni egy-egy dolgozatra, pláne ha hibásan írtam le az órait – diktálás után. Itt nagyon elterjedt a használtkönyv kereskedelem. Külön utcarészen sorakoznak az ilyen könyvárusok. Az eredeti könyv árának harmadáért kínálják a portékákat. Külön technikákat alkalmaznak, hogyan varázsolható újjá egy régi könyv. Néhány millimétert levágnak a könyv számfüles, il. elkoszolódott végeiből, kiradírozzák a bejegyzéseket, illetve ragasztószalag-szerűséggel kiszedik belőlük még a tintás írásokat is.

Az iskolai tanév itt nem két félévből, hanem négy negyedéből áll, azaz négy 2-3 hónapos periódusból. Egy-egy periódus végén témazárókat, illetve szintrehozó dolgozatokat írunk (ez utóbbiakat csak azok, akik valamiből gyengén állnak) majd szöveges értékelést kapunk két teleírt oldalon át. A tanáraink a könnyebb közérthetőség kedvéért használják a százalékos illetve az érdemjegy-szerű osztályzatokat is. A dolgozatokra viszont sosem osztályzatokat, hanem betűket írnak: E= Exelente (kiváló – ötös), S= Sobresaliente (kiemelkedő-négyes), A= Aceptable (elfogadható – hármas), I=Insuficiente (hiányos – kettes), D=Deficiente (elégtelen, nem kielégítő – egyes)

Kolumbia, Bucaramanga, 2007. június 13.

Magyarországon lassan vége a tanévnek, nekem meg most lendül be igazán. Ahogy korábban is írtam, itt félévvel később kezdődik a tanév, azaz mi február eleje óta járunk iskolába és a tanévnek novemberben lesz vége.

Húsvétkor kaptunk egy teljes hét pihenést, azonkívül pedig többször is tanítási szünet volt hétfőnként, ugyanis vallási eredetű ünnepek esetén itt mindig hétfőre adják ki a szabadnapot. Ha már a húsvétot említettem...

A húsvét itt húsvét előtti hét csütörtökétől húsvét vasárnapjáig tart, vagyis amikor Magyarországon húsvét első napja van. Ezen a bő egy héten a családok sokat mennek templomba, körmenetre, sokat kirándulnak, utaznak. A templomok bővelkedtek programokban, és sokat szépen fel is díszítettek.

Rossz hír viszont, hogy itt nem jár a húsvéti nyuszi, nem hoz ajándékot, és csoki nyuszik, csoki tojások, sőt, hímes tojások sincsenek. A fiúk nem járnak locsolni, így a zsebpénzük annyi!:)

Április végén megkaptam az iskolában az első periódusi (febr-ápr.) bizonyítványt. A negyedévet lezáró nap ünnepnap volt, díszgyenruhába kellett menni, és az osztályok különböző produkciókat mutattak be. Mi is betanultunk egy jelenetet a környezetvédelem jegyében, és az én szerepem az volt, hogy két banánt kellett megennem ...:) majd eldobnom a héját...

Másnap osztályzóértekezlet volt, ami miatt szabad napot kaptunk. A bizonyítványt a következő reggel az osztályfőnök adta át a szülőknek. Az osztályszülői értekezletet itt mindig korán(!) reggel, 6.15-kor tartják (így a szülők nem hivatkozhatnak rá, hogy nem érnek rá...) Matekbók tiszta 5-st kaptam (vagyis E-t, "Excelente"= kiváló), négy nagy témára osztották, amit eddig tanultunk, és mindegyikre jegyet, vagyis inkább értékelést kaptam. Spanyolból megdicsért a tanárom az erőfeszítéseimért és kaptam belőle öt négyest vagyis S-t ("Sobresaliente" - jó). A legalacsonyabb osztályzatokat a vallási tárgyból kaptam, a "Vida cristiana" (keresztény élet) és a rajz jellegű Esztétikából, zömében 3-asokat. Esztétikából arra kaptam jegyet, hogy képes vagyok-e megfelelően használni a hideg és a meleg színeket, és hogy a rajzaimban jól kihasználom-e a teret stb.

Angolból alig haladtunk valamit a 3 hónap alatt, mégis 7 jegyet kaptunk... Nekem mindegyik „E” volt és nagyon megdicsért a tanár. Convivencia ciudadana (kb. Együttélés szabályai) tantárgyból nem kaptam osztályzatot. Itt ilyenekre voltak kíváncsiak: mennyire értem, mi a tantárgy célja és mit vár el tőlem, értem-e és elfogadom-e személyes felelősségemet a közösségben, amiben élek, és hogy felismerem-e az értékeket és a felelősséget, amit egy család hordoz a társadalomban... Hát nem csodálom, hogy nem kaptam jegyet, de arra is kíváncsi vagyok, hogyan mérték le mindezt a többi gyereknél, hiszen szerintem ez sok felnőttnek is fejtörést okoz...

Magatartásból 7 osztályzatot kaptunk, egy kivételével mind „E”. És hogy miket osztályoztak? Kifejezem-e állásfoglalásomat az egyes helyzetekben, tisztelem-e a tanárokat és a társaimat, jelen voltam-e a dolgozatoknál, megcsinálom-e a házi feladatokat és azok tartalma kifogástalan-e, gondoskodom-e a személyes viseletemről (rendezett-e a ruházatom, hajam, stb.) és tisztaságomról, az órarend szerint mindig a megfelelő egyenruhában jövök-e az iskolába, és hogy pontosan érkezem-e. Csak a házi feladatos részre kaptam 4-est...

És ami érdekes, hogy a szülők közreműködését is osztályozták, vagyis hogy a szüleim tartják-e a kapcsolatot az osztályfőnökkel, résztvesznek-e pontosan az értekezleteken és hogy aláírjuk-e az "üzenő füzetet" (az agendát). Ez utóbbira elégtelent kaptunk, (I- insuficiente), mert hogy sosem írták eddig alá... Azt hitte

anyukám, hogy ez itt nem szokás:)..., mivel az osztályfőnököm se írta alá sose apukám bejegyzéseit...

Az iskolában április utolsó tanítási napján gyereknap volt, ui. ez itt egy kicsit (egy hónappal:) korábban van, mint nálunk. A suliba bohócok érkeztek, és ajándékot is kaptunk: egy jó kis pénztárcát, és benne egy cukorkát... Nagyon tetszik, azóta ezt hordom. Aztán itthon, a lépcsőházban (a liftben!, mert hogy itt ez a legbiztosabb hírforrás) is ki volt írva, hogy a gyerekek jelentkezzenek a portásnál, mert ajándékot kapnak... Aranyosak voltak, egy kis doboz bonbont kaptam én is.

Az is érdekes, hogy anyáknapja itt május 2. vasárnapján van. Ezen a napon sok virágot árulnak, egyébként pedig itt nem jellemző, hogy az emberek egymásnak virágot vegyenek. A virágboltok, amiket eddig láttunk, inkább csak temetésekre készítenek sírcsokrokat.

Az is más itt, hogy a pedagógus nap itt május 15.-én van. A tanáraink ezen a napon elmentek egy ünnepi ebédre, ezért a tanításnak ezen a napon hamarabb lett vége.. :).

Érdekes tapasztalat mind a szüleimnek, mind nekem, hogy az iskola itt úgy gyűjt pénzt különböző rendezvényekre, hogy pl. három napon át különböző osztályok hozták a büfébe az eladandó ételeket. Mindenkinek azt készítette az anyukája, amit tudott. Én palacsintát vittem. Mivel ezt itt nem ismerik, gyorsan el is kapkodták. A büfét itt egyébként az iskola maga üzemelteti, és a tanárok felváltva árulnak benne. Mivel egy nap csak egy szünet van, és csak ekkor van nyitva (egy félóra a felsősöknek és utána egy félóra az alsósoknak), így nem olyan komplikált feladat. Egyébként mindennap csak egyféle készített ételt lehet kapni, egyik nap pl. csak hamburgert, másnap pl. csak hot-dogot stb. Emellett persze van még üveges üdítő és zacskós rágsálni való, chips stb.

A másik forma, hogy az iskola pénz gyűjtsön - a sorsjegy kibocsátás. Egy-egy sorsjegy 200 ft és minden gyerek 8 db sorsjegyet kell, hogy eladjon. Ha nem sikerül eladni idegeneknek, vagy a rokonságnak, akkor maga a család veszi meg. A főnyeremény egy DVD lejátszó, a második díj pedig egy kétszemélyes vacsora. Az iskola, hogy elkerülje a csalás legkisebb gyanúját is, a sorsolás a tartományi szerencsejáték sorsolással esik egybe, vagyis minden héten a hivatalosan kihúzott nyertes szelvények utolsó háromjegyét aki magáénak tudhatja az iskola által kibocsátott szelvények sorszámban – azé a fődíj...

Megint egy másik forma a pénzgyűjtésre, a mozihét. Az osztályok életkorára tekintettel egy-egy filmet fognak levetíteni nagyképernyős kivetítőn, melyre minden gyerek 150 ft-os mozijegyet vesz... A mi osztályunk egy Mr. Bean-es filmet nézett meg:) Ezt is a tanárok szervezték, akik igen aktívak, és tele vannak ötletekkel.

Egyik vasárnap délelőtt színházban voltunk. Egy amatőr színházi társulat tartott előadást, a darab címe a következő volt: Piroska igazi története. Azzal kezdődött, hogy egy mesehős, aki saját bevallása szerint nem is ebből a meséből jött, megkérdezte: gyerekek, el tudjátok képzelni, hogy egy anya egyedül elküldje a lányát az erdőbe? És hogy bort igyon egy beteg nagymama? Meg hogy, miután a farkas lenyelte a nagymamát és Piroskát, épen és egészszben kerüljenek elő a gyomrából?... stb. A darab tele volt modern elemekkel (rockandroll zenére jött be Piroska, James Bond zenéjére jött be 3 vadász – helyett:) 3 nyomozó feltartott pisztollyal, fekete napszemüvegben, fekete öltönyben, Piroska lekezelően beszélt a félős farkassal, az anyuka meg jó tanácsokkal látta el a farkast, merre menjen, hogy le ne lőjjék a vadászok, stb. Arra hívta fel a figyelmet az előadás, hogy ne bántsuk az állatokat, a farkasokat sem..., ui. volt egy olyan rész, amikor “elektroshokk”-ra emlékeztető adóvevővel azt próbálta nagymama és Piroska kiszedni a farkasból, hogy

miért olyan nagy a füle, a szeme és a szája... - amikor is rajta kapta őket a 3 nyomozó és nem a farkast akarták elvinni, hanem Piroskáékat, hogy megbüntessék őket állatkínzás miatt... Lehet, hogy kicsit rémesen hangzik mindez, a darabban viszont inkább viccesen jöttek elő az egyes helyzetek... De a végén senki sem akarta bántani a farkast...

Nagy esemény volt a kétnapos iskolai tábor. A közeli hegyekben voltunk. Mesa de los Santos névre hallgat a falu, mely 1600 m tengerszint feletti fennsíkon fekszik, ami Humbold szerint Kolumbia legkellemesebb klímájú helye. (Bucaramanga, a város, ahol élünk, 1000 m magasságon van.) Zuhogó esőben értünk fel a késő esti órákban, így a legkellemesebb klíma megtapasztalása még váratott magára, mivel majd megfagyunk... :). Volt vagy 12 fok... A táborban két óriási épületben, szinte faltól falig voltak az emeletes ágyak, de nem kétemeletesek, mint otthon, hanem négy(!)... Az egyik épületben aludtak a lányok, a másikban a fiúk... és persze a jelenlevő szülők is. Mivel Kolumbiában mindenki reggel fürdik, a nap a zuhanyzóban indult, hideg vízzel (az országban még mindig csak a jobb módúaknak van meleg vizük). Már megszoktam én is ezt, de azért még mindig rácsodálkozom, hogy bírnak haját mosni az itteniek „hideg vízzel” – mindennap. Reggelire rendes feketekávé volt tejjel, meg kenyér és tojás. Itt a gyerekek is kávéat isznak... Én még mindig nem bírom meginni... Aztán délelőtt korosztályonként foglalkozások, majd ebéd után játék, illetve akadályverseny. A második nap is nagyjából így zajlott. Mindkét napon a közös akadályverseny üzenete az volt, hogy „együtt” könnyebb. Egymás kezét végig fogni kellett, sőt a második napi versenyen még össze is kellett kötözni a csuklóinkat, hosszú láncot alkotva...

A tábori koszt nagyon ízlett. Egyébként is, Kolumbiában híresen jó az étel. Itt nem szokás panaszkodni a menzákra, büfékre, mert mindig minden frissen készül és minden finom.

A tábor után a következő napra szabadnapot kaptunk, nem kellett suliba mennünk.

Én továbbra is rendszeresen járok focizni. Minden vágyam az volt, hogy kapus legyek, s most teljesült. Egy héten kétszer van edzés, az egyik nap erősítő, technikai, a másik nap edzőmérkőzés. A keddi napokon külön kapus edző foglalkozik velem és a többi kapussal. Nagyon érdekesek a feladatok, és az edző is nagyon kedves. Nem üvöltözös, hanem jóságos, és ő is csinál velünk együtt minden gyakorlatot. Már játszottam bajnokságon is. Mostmár egyre több meccs lesz, mert beindult a bajnoki szezon. Általában minden hétvégén van egy meccs. A gyerekek itt nagyon korán kezdenek fociiskolába járni (4-5-6 évesen). Némelyik kisgyerekeknek még csak a térdéig ér a labda... A gyerekekkel korosztályonként foglalkoznak. Nagyon komolyan veszik a feladatukat mind az edzők, mind a gyerekek és mind a szülők... Az edzőmérkőzéseken rögtönzött szülői szurkolói tábor szokott alakulni és néha még az edzőnél is jobban tudják, mit kellett volna „fújni” ...:)

A suliban elértük a második periódus végéhez. Már megírtuk a dolgozatokat és június 15-től július 10-ig „téli”:) szünet lesz. A második periódus bizonyítványát a szünet után kapjuk meg. A második periódust is kulturális eseménnyel zártuk. Az elmúlt hétvégén a közeli magánegyetem tornacsarnokjában az osztályok különböző táncos produkciókat mutattak be. Ez azért is annyira nyilvánvaló itt, mert a testnevelés tantárgyban nagy részt tesz ki a tánc tanítás. Az osztályokkal külön erre a célra leszerződött tánctanárok foglalkoztak. Mindenki modern zenére táncolt. Mi egy surf-ös táncot adtunk elő, ami nem kevés fejfájást okozott előzően a szüleinknek, mert surf „deszkát” kellett készíteni karton papírból meg szivacsból, majd beborítani egyenruha-kék színű anyaggal...

A sulival már nagyjából elboldogulok. Ami viszont sokáig zavart, hogy a szüleim eddig nem engedték meg, hogy egyedül járjak haza.... Ez főleg a közlekedés miatt volt így. Itt ugyanis a gyalogos neve: „fuss,

ha kedves az életed”, mivel se a motorosok, se az autósok nem tisztelik őket. Ez azt jelenti, hogy ha egy gyalogos a zebrán rálépett az úttestre, a járműveket ez nem nagyon hatja meg, nem állnak meg... Ráadásul van felénk egy csillagra emlékeztető kereszteződés... Na ott aztán lehet órákig várakozni, mire kicselezzük az autósokat...

Aztán, hogy bebizonyítsam, tényleg komolyan gondolom az egyedüljárást, egyik nap egyszerűen hazajöttem – magam. A szüleim persze nem díjazták az ötletemet, jól meg is ijedtek, de aztán kiegyeztünk egy szakaszos hazajárásban, vagyis mindig tovább, tovább jöhettem egyedül. A szüleim a lelkemre kötötték, ne álljak szóba idegenekkel, ne válaszoljak senkinek, ne engedjem, hogy bárki is megérintsen, vagy kezet fogjon velem (létezik ugyanis egy bőrön át ható bódító szer, amit burundangá-nak hívnak, és még ma is előszeretettel használják a tolvajok – ami az áldozatnak viszont néhány napos kórházi ellátást jelent!) stb., és ha mégis vészhelyzet adódna, rögtön menjek be egy boltba, amiből útközben van itt erre bőven, és kérjek segítséget. Itt az emberek nagyon segítőkészek, pláne ha valaki bajba kerül.

A jövőhétől kezdődik a téliszünet. Már alig várom. Legalább nem kell korán kelnem...

(Vasquez Fernando és Vass Éva)